

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2007-09-21

Närvarande: Regeringsrådet Rune Lavin, justitierådet Marianne Lundius och regeringsrådet Karin Almgren.

Skattelättnader för förmån av hushållstjänster

Enligt en lagrådsremiss den 13 september 2007 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2007:346) om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete,
2. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
3. lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av departementssekreteraren Petra Andersson.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet

Förslag till lag om ändring i lagen (2007:346) om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete

Det råder inget tvivel om att det system för skattelättnader för hushållsarbete som läggs fram i remissen skulle kunna förenklas till gagn för arbetsgivare och arbetstagare. Lagrådet vill särskilt peka på att förfarandet kommer att bli olika om den skattskyldige begär skattereduktion för utgifter för hushållsarbete eller för skattepliktig förmån av hushållsarbete. I det ena fallet skall göras en skriftlig ansökan hos Skatteverket och i det andra skall göras en begäran i

självdeklarationen. Om den skattskyldige för ett och samma beskattningsår skulle vara berättigad till reduktion dels för egna utgifter, dels för förmån, gäller det för denne således att hålla rätt på i vilken ordning yrkandena skall framställas. Av 12 § lagens nuvarande lydelse framgår att ansökan skall ha kommit in till Skatteverket senast den 1 februari året efter det beskattningsår då arbetet betalats. Men vad gäller om den skattskyldige skulle försumma att göra en begäran i sin självdeklaration? Kan han då få rättelse på samma sätt som gäller för andra felaktiga uppgifter i deklarationen? Av den föreslagna lagtexten framgår inte om någon särskild tid löper för begäran om skattereduktion för förmån av hushållsarbete. Nedan lämnar Lagrådet förslag på hur en sådan bestämmelse skulle kunna utformas.

Vidare laborerar lagrådsremissen med två förmånsbegrepp med olika innebörd. Förmån av hushållsarbete i skattereduktions-sammanhang innefattar nämligen inte förmån av material, utrustning och resor i samband med hushållsarbete och får således ett mer inskränkt innehåll än förmån av hushållsarbete vid taxeringen. I 8 kap. 25 § skattebetalningslagen och 11 kap. 9 § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter används inte den mer inskränkta betydelsen av förmån av hushållsarbete trots att det enligt vad som framgår av den allmänna motiveringen och författningskommentaren är avsikten. Enligt Lagrådets mening botas denna brist bäst genom att undantaget för förmån av material, utrustning och resor flyttas från 6 och 6 a §§ till ett nytt tredje stycke i 4 §. Innebörden av termen hushållsarbete i lagens mening blir därigenom också klarare.

I den föreslagna lagtexten används ömsom uttrycket att förmånen *kommit* den skattskyldige *till del*, ömsom uttrycket att förmånen *tillhandahållits* den skattskyldige. Innebörden av uttrycken är inte riktigt densamma. Det förstnämnda uttrycket innebär att förmånen har utnyttjats rent faktiskt i varje konkret fall, medan det sistnämnda uttrycket omfattar även sådana fall där den skattskyldige kunnat

utnyttja förmånen men av en och annan anledning avstått härifrån i det särskilda fallet. Lagrådet menar att verbet "tillhandahålla" är att föredra i sammanhanget och har därför fört in ordet i den lagtext som Lagrådet föreslår nedan.

Det framgår av remissen att regeringen nyligen tillsatt en utredning för att utreda möjligheterna att finna ett enklare system för skatte-
lättnader för hushållstjänster. Flera påpekanden av remissinstanser besvaras med hänvisningar till denna utrednings kommande arbete (s. 16, 20 och 26). Det framlagda förslaget tycks främst skola tjäna som provisorium i avvaktan på en definitiv lagstiftningsprodukt. Uppenbarligen har departementets rättsexperter arbetat under stark tidspress. Det kan inte uteslutas att detta bidragit till att den föreslagna lagtexten blivit svårläst och kan ge upphov till missförstånd. Av denna anledning vill Lagrådet nedan ge förslag till hur 4, 5, 13 a, 15 och 17 §§ samt övergångsbestämmelserna skulle kunna omformuleras. Vidare skulle det vara till fördel om 6 och 6 a §§ fördes samman till en lagbestämmelse.

Föreslagen lydelse

Lagrådets förslag

4 §

Med hushållsarbete avses ---
liknande enklare ärenden.

Som hushållsarbete räknas
--- eller ett landsting.

*Som hushållsarbete räknas
inte utgifter för material,
utrustning eller resor.*

5 §

Skattereduktion tillgodo-
räknas bara --- bosatt i
Sverige.

2. Den som utför hushålls-
arbetet ska, när avtalet om
arbetet träffas eller när
ersättningen betalas ut,
inneha F-skattsedel eller, i
fråga om ett utländskt
företag, intyg eller annan
handling som visar att

Skattereduktion tillgodoräk-
nas bara --- bosatt i Sverige.

2. Den som utför hushålls-
arbetet ska, när avtalet om
arbetet träffas eller när ersätt-
ningen betalas ut, inneha F-
skattsedel eller, *beträffande* ett
utländskt företag, intyg eller
annan handling som visar att
företaget *i fråga om skatter och*

företaget genomgår motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland.

3. Arbetet får inte utföras av

- a) den som ansöker om eller begär skattereduktion,
- b) en närstående till denne eller av ett företag i vilket den som ansöker om eller begär skattereduktion eller närstående till denne, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande.

avgifter i sitt hemland genomgår motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel.

3. Arbetet får inte utföras av

- a) den som ansöker om eller begär skattereduktion *eller en till denne närstående person,*
- b) ett *företag* i vilket den som ansöker om eller begär skattereduktion *eller en till denne närstående person,* direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande.

6 § (6 a §)

I underlaget för skattereduktion medräknas även värdet av sådan förmån av hushållsarbete som kommit den som begär reduktionen till del under beskattningsåret, förutsatt att villkoren i 5 § är uppfyllda. I underlaget räknas inte förmån av material, utrustning och resor in.

Underlag för skattereduktionen är utgifter för hushållsarbete som har betalats under beskattningsåret eller värdet av sådan förmån av hushållsarbete som tillhandahållits den som begär reduktionen under beskattningsåret, förutsatt att villkoren i 5 § är uppfyllda.

Utgifterna för hushållsarbetet utgörs av det fakturerade beloppet inklusive mervärdesskatt.

13 a §

En begäran om skattereduktion för förmån av hushållsarbete ska göras i självdeklarationen vid taxeringen för det beskattningsår då hushållsarbetet har tillhandahållits. Skattereduktionen tillgodoräknas vid debitering av slutlig skatt på grund av taxeringen för det året.

En begäran om skattereduktion för förmån av hushållsarbete ska göras i självdeklarationen för det beskattningsår då *förmånen* har tillhandahållits. *För rätt till skattereduktion krävs att deklARATIONSSKYLDIGHETEN fullgjorts i rätt tid.* Skattereduktionen tillgodoräknas vid debitering av slutlig skatt *enligt* taxeringen för *detta* år.

15 §

Bestämmelserna om skattetillägg i 15 kap. skattebetalningslagen (1997:483)

Bestämmelserna om skattetillägg i 15 kap. skattebetalningslagen (1997:483)

gäller också i fråga om uppgifter som avses i denna lag. Vid bedömningen av om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig ska det, utöver vad som sägs i 15 kap. 10 § andra stycket skattebetalningslagen, särskilt beaktas om denna kan antas ha föranletts av vilseledande eller missvisande kontrolluppgifter.

Skatteverkets beslut enligt --- 22 kap. skattebetalningslagen.

gäller också i fråga om uppgifter som avses i denna lag. Vid bedömningen av om *en felaktighet eller underlåtenhet* framstår som ursäktlig ska det, utöver vad som sägs i 15 kap. 10 § andra stycket skattebetalningslagen, särskilt beaktas om *felaktigheten eller underlåtenheten* kan antas ha föranletts av vilseledande eller missvisande kontrolluppgifter.

Skatteverkets beslut enligt --- 22 kap. skattebetalningslagen.

17 §

Det belopp som enligt 7 § tillgodoräknas den som ansöker om eller begär skatte-reduktion ska anges i hela kronor.

Belopp som tillgodoräknas enligt 7 § ska anges i hela kronor.

Övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. De nya bestämmelserna tillämpas på skattepliktig förmån av hushållsarbete som kommit den sökande till del efter den 31 december 2007.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. De nya bestämmelserna tillämpas på skattepliktig förmån av hushållsarbete som *tillhandahållits* den *skattskyldige* efter den 31 december 2007.

Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

8 kap. 25 §

Arbetsgivaren har inte rätt att underlåta att göra skatteavdrag om den som utför hushållsarbetet saknar F-skattsedel. För att detta skall komma till uttryck i bestämmelsen föreslår Lagrådet följande formulering:

”Vid beräkning av skatteavdrag ska hänsyn inte tas till förmån av sådant hushållsarbete som avses i 4 § lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete *och som utförs av innehavare av*

F-skattsedel eller motsvarande handling enligt 5 § 2 samma lag. Detta gäller dock endast förmån upp till ett värde av 100 000 kronor per inkomstår.”

Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

11 kap. 9 §

Den arbetsgivare som köper in tjänsten och betalar för den eller själv utför den har de bästa förutsättningarna för att ha kontroll över att kravet i 5 § 2 lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete är uppfyllt. En sådan kontroll är också nödvändig för att en riktig kontrolluppgift om underlag för skattereduktion skall kunna lämnas enligt 11 kap. 9 § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Arbetsgivaren bör således enligt Lagrådets mening vid kontrolluppgiftslämnandet ha ett ansvar för att kravet i 5 § 2 lagen om skattereduktion för hushållsarbete är uppfyllt. Detta kan ske genom följande formulering av paragrafens första stycke:

”Kontrolluppgift ska lämnas om underlag för skattereduktion avseende förmån av sådant hushållsarbete som avses i 4 § lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete *och som utförs av innehavare av F-skattsedel eller motsvarande handling enligt 5 § 2 samma lag.*”